

Sa katapusan ng kanyang unang sulat sa mga taga-Corinto, sinabi ni Pablo na gusto niyang makabalik doon at makita silang muli. Ngunit hindi siya nakabalik kayat labis na sumama ang kanilang loob.

May mga Kristiyanong mangangaral na gustong gawing Judio pa rin ang mga sasampalataya kay Kristo. Mga Judio ang mga ito na may “hilaw” na pananampalataya, at sila ang malimit na kailangang harapin ni Pablo pagkat hangad nilang “sulutin” ang kanyang awtoridad. Nagpadala si Pablo ng sugo na lubha namang nasaktan sa mga taga-Corinto. May ilang kasapi ng pamayanan na lantarang nagrerebelde laban sa apostol. Isang liham na “sinulat sa matinding pighati” (2:4) ang sagot ni Pablo, dito niya hinihinging sumunod ang pamayanan. Si Tito na isa sa mahuhusay na katuwang ni Pablo ang nagdala ng liham at maayos naman nitong natupad ang kanyang misyon. Sa pagbabalik ni Tito, nagkaroon ng katiyakan si Pablo, at ipinadala niya ang “ikalawang” sulat na ito sa mga taga-Corinto (na sa katunaya’y ikatlo o ikapat).

Ano ang nilalaman ng sulat na ito? Ang damdamin ni Pablo para sa mga taga-Corinto at ang pagdurusang niya dahil sa kakulangan nila ng pang-unawa. Hindi makapangungusap si Pablo tungkol sa kanyang sarili nang hindi siya nagsasalita tungkol kay Kristo. Punung-puno ng pag-ibig ni Kristo ang taong ito na walang kapahingahan sa hangad na siya ay mahal in at maunawaan. Kayat maging hinala man o pangaral ang kanyang sinasabi, nakapaloob ito sa mahusay na paglalalahad tungkol sa pananampalataya. Sa pagsisikap niyang maipagtanggol ang sarili, naisulat niya ang pinakamagandang pahina tungkol sa pag-eebanghelyo at sa kahulugan ng pagiging *apostol* ni Kristo.

Mapapansin natin na may mga pahina ang sulat na ito na hindi talaga bahagi nito kundi mula sa iba pang mga sulat o paalala na ipinadala rin ni Pablo sa Iglesia sa Corinto: ang talataang 6:14-18 na malamang na nasulat bago ang Unang Sulat sa Mga Taga-Corinto, ang kabanata 9 (basahin ang paliwanag sa 9:1), at ang mga kabanata 10-13 na naglalaman ng malaking bahagi ng liham na “sinulat sa gitna ng matinding pighati” (basahin ang talata sa itaas).

1 Bati ni Pablo, apostol ni Kristo Jesus dahil sa kalooban ng Diyos, at ng kapatid na Timoteo.

Sa iglesya ng Diyos sa Corinto, at sa lahat ng banal sa buong Acaya:

²Sumainyo ang kagandahang-loob at kapayapaan mula sa Diyos na ating ama, at sa Panginoong Jesucristo.

Purihin ang Diyos, ang pinanggagalingan ng lahat ng awa

³Purihin ang Diyos at Ama ni Jesucristong Panginoon natin! Ama siya ng Awa at Diyos ng lahat ng kaaliwan.

⁴Inaaliw niya tayo sa anumang kapighatian natin upang bunga ng kaaliwang ibinigay niya sa atin ay maaliw natin ang mga nasa anumang kapighatian.

⁵Nag-uumapaw talaga sa amin ang mga paghihirap ni Kristo ngunit ganoon din nag-uumapaw ang aming kaaliwan dahil kay Kristo. ⁶Namimighati man kami, alang-alang ito sa inyong kaaliwan at pagkaligtas; naaaliw man kami, alang-alang ito sa kaaliwang inyong daranasin sa pagtitiyaga ninyo sa parehong mga paghihirap na pinagtitiyagaan namin.

⁷Kaya matibay ang inaasahan namin para sa inyo: kung paanong nakisali kayo sa aming paghihirap, gayundin sa aming kaaliwan.

• **1.3** Para sa mga taga-Corintong nabubuhay nang maalwan, inilalarawan ni Pablo sa simula pa lamang ang kalagayan niya bilang apostol ni Kristo – gumagala, pinag-uusig at nagkakasakit. Ipinagmamalaki ng mga ito ang malaki nilang pamayanan kayat naghahanap sila ng magagaling na mangangaral (tulad ng makikita natin sa susunod) ngunit sa paghihirap naman ni Kristo nakikibahagi si Pablo. At iminumungkahi ni Pablo na pagsapit ng pagkakataon upang sila naman ang maghirap para sa Diyos saka nila malalaman ang aliw na galing sa Diyos.

Malimit na mababanggit ang salitang *aliw* sa sulat na ito. Hindi masisiyahan ang Diyos na tanging pagpapailalim lamang sa kanyang kalooban ang ituro sa atin: karanasan ng pamamalagi ng Diyos ang *aliw* o *ginhawang* ito na sa isang banda ay nakasalalay rin sa mga tanda na nagpapatunay na kumikilos nga siya sa atin. Magkasama ang dalawang ito. Sinabi sa atin ni Jesus na humiling tayo upang sagutin tayo ng Diyos at

⁸Mga kapatid, ibig naming malaman ninyo ang kapighatiang sumapit sa amin sa Asia. Lubhang napakabigat ng aming pinasan kaya nawalan na kami ng pag-asang mabuhay pa. ⁹Ngunit nadama namin ang ganitong hatol ng kamatayan sa amin para huwag na kaming umasa sa aming sarili, kundi sa Diyos na nagbabangon ng mga patay. ¹⁰Iniligtas niya kami sa napakalaking panganib na iyon at patuloy pang ililigtas. Siya ang inaasahan naming magliligtas sa amin, ¹¹sa tulong ng panalangin ninyo alang-alang sa amin. Kung magkagayon, marami ang magpapasalamat para sa amin dahil sa kaloob sa amin na ipinagdasal ng marami.

Ang mga plano ni Pablo

• ¹²Ito ang aming maipagmamalaki: Pinatutunayan ng aming budhi na kumilos kaming may kabanalan at katapatan sa daigdig na ito. Hindi ang pantaong karunungan kundi ang biyaya ng Diyos ang saligan ng aming pamumuhay lalo na sa pakikitungo sa inyo. ¹³Wala kaming ibang ipinahihiwatig bukod sa isinulat sa inyo: ang nabasa at naunawaan lamang ninyo. ¹⁴At inaasahan kong mauunawaan ninyo nang lubusan ang nauunawaan na ninyo nang bahagya na dapat ninyo kaming ipagmalaki, kung paanong ipagmamalaki

sa pagsagot naman niyang ito bubukal ang ating kagalakan (Jn 15:24). Hindi inaalas sa atin ng Diyos ang mga pagsubok kundi binibigyan niya tayo ng lakas at tiyaga upang mapagtagumpayan ang mga ito.

• **12.** Hindi nagustuhan ng mga taga-Corinto ang ginawang pagpapaliban ni Pablo sa ipinangako niyang pagdalaw sa kanila. Kayat napilitan siyang sabihin sa kanila na wala na siya sa yugto ng pag-aapostoladong base sa balak ng tao. Tao siya ng Espiritu at kaiba sa gawa ng marami ang kanyang pagpapasya. Ang Espiritung sumasakanya ang nagpapaging-husto sa kanyang mga desisyon at alam niyang hindi siya nag-iisa. Hindi siya maitutalak magpasya tulad ng iba o babawin kaya ang nagawang pasya dahil hindi tiyak ang sarili.

Nakay Kristo ang "oo" sa lahat ng pangako ng Diyos (20). Tinotoo ng Diyos ang kanyang mga pangako nang ipadala niya sa piling natin ang kanyang

namin kayo sa araw ng Panginoong Jesus.

¹⁵Inaasahan kong bigyan kayo ng dalawang biyaya, kaya binalak ko muna-puntahan kayo, ¹⁶at mula riyan ay pumunta sa Macedonia. Babalik sana ako sa inyo mula sa Macedonia at masusugo sana ninyo ako papuntang Judea. ¹⁷Nagplano ba ako nang basta na lamang? O pagpapasya lamang ng tao ang aking pagpapasya kayat pareho lang sa akin ang *Oo* at *Hindi*?

¹⁸Tapat ang Diyos! Alam niyang hindi *Oo* at *Hindi* ang aming pananalita. ¹⁹Hindi nga *Oo* at *Hindi* si Jesucristo, ang anak ng Diyos na ipinangal namin nina Silas at Timoteo. Sa halip, isang *Oo* ang pinatunayan sa kanya. ²⁰Isipin ninyo ang lahat ng pangako ng Diyos: na kay Kristo ang *Oo* sa mga iyon. Ito ang dahilan kayat sa ngalan ni Kristo, nakasasagot tayo ng “Amen” para sa ikaluluwalhati ng Diyos. ²¹Ang humirang sa atin at nagpapatibay sa amin kasama ninyo papunta kay Kristo ay ang Diyos ²²na nagtatak din sa atin at nagkaloob sa kaibuturan natin ng Espiritu bilang garantiya ng lahat ng iba pa.

Anak. Ngunit ang kalooban din lamang ng Ama ang ginawa ni Kristo. Kayat isang “oo” ng pagsang-ayon sa balak ng Ama si Kristo. At mula rito’y sinasabi ni Pablo ang kahulugan nito para sa mga Kristiyano. Sa binyag, ibinigay natin ang ating unang “oo” kay Kristo. At sa bawat eukaristiya, inuulit natin ang ating “oo.” *Oo, totoo* nga ang ibig sabihin ng *amen* na sinasabi natin sa ating mga panalangin. Kasalanan naman ang kabaligtaran ng lahat ng ito na siyang paghindi natin kay Kristo.

Nagkaloob ng Espiritu bilang garantiya (22). *Ibinigay niya sa atin ang unang bayad ng Espiritu* ang literal na sinasabi ni Pablo. Basahin ang paliwanag sa Efeso 1:14.

• 23. Binabanggit dito ni Pablo ang tungkol sa sinundang liham ng sulat na ito at ang isa pa na nabanggit sa panimula. Nakapaloob marahil sa mga kabanata 10–13 ng “ikalawang sulat” na ito ang naunang liham. *Ayaw kong ako ang makapangyari sa inyong pananampalataya* (1:24): basahin ang 10:5-6. *Harinawang pagdating ko’y di ako malungkot* (2:3): basahin ang 12:21.

Ginagamit dito ni Pablo ang larawan ng tagumpay ng mga heneral ng mga Romano. Kaladkad ng

Tinutukoy ni Pablo ang isang kahihayan

• ²³Alam ng Diyos, at nanunumpa ako sa aking buhay, na sa awa ko sa inyo’y hindi ako nagbalik sa Corinto. ²⁴Hindi nga ang pagsupil sa inyong pananampalataya ang pakay namin, kundi ang pagbigbigay sa inyo ng galak. Alam naming matatag na kayo.

2 ¹Kaya ipinasya kong huwag pumunta sa inyo kung dala kong muli ang kalungkutan. ²Kung palulumbayin ko kayo, sino pa ang aaliw sa akin maliban sa inyong pinalungkot ko? ³Ito ang isinulat ko: “Huwag sana akong palungkutin pagdating ko ng mga dapat magpaligaya sa akin. Natitiyak kong magiging galak ninyong lahat ang aking galak.”

⁴Sa gitna ng matinding kapighatian at bagabag ako sumulat, nang may maraming luha. Hindi ko nais na palungkutin kayo kundi ipaalam sa inyo ang laki ng pagmamahal ko sa inyo.

⁵Kung may nagpalungkot sa akin, hindi talaga ako ang pinalungkot niya kundi kayong lahat – huwag sana akong magpalabis. ⁶Sapat na sa kanya ang

kanilang mga karwaheng-pandigma ang mga bihag na papatayin pagkatapos. “Bihag ni Kristo” (Ef 4:1) ang tingin ni Pablo sa kanyang sarili. Kinuha siya ni Jesus sa dahas (1 Cor 9:16) nang gawin niya siyang apostol. Unawain natin ang mga pananalitang ito tulad ng nangyari kay Jeremias (20:7). Daan tungo sa mas mataas na antas ng kalayaan ang di-matatanggihang tawag na ito ng Diyos.

Panahon ng pag-aalay ng maraming insenso ang tagumpay: ang pabango ang tanda ng papuri sa taong pinarangalan na parang diyos, at tanda naman ng kamatayan para mga bihag na naroon. Ang paghahambing na ito ang nagbigay-daan kay Pablo para sabihing “alingasaw ng kamatayan” (16). Hinahati ng ebanghelyo ang mga tao. Kahit na hindi sila ganong pumapasok sa misteryong ito, may pang-*amoy* pa rin sa “amoy” na ito ng pamumuhay-Kristiyano. Namalayan ng iba ang mga hinihingi ng buhay-Kristiyano na para sa kanila’y isang klase ng *pagkamatay*. Ang iba nama’y nanananglihi sa mahiwagang puwersang nagbigbigay-lakas sa mga Kristiyano sa panahon ng pagsubok at nagpapaunawa sa kanilang naroon ang *buhay*.

Sino ang marapat sa gayong gawain? Sa pagkakita nito, nararamdaman ni Pablo na hindi niya kaya ang

parusang itinakda ng karamihan sa inyo. ⁷Patawarin na ninyo siya at aliwin at baka siya maigupo ng labis na kalungkutan. ⁸Kaya hinihingi ko sa inyong mahalín ninyo siya.

⁹Sa katunayan, sumulat ako upang malaman ang inyong katapatan at kung handa kayong sumunod nang lubusan. ¹⁰Sinumang patawarin ninyo ay pinatatawad ko rin. At ang pinatawad ko – kung mayroon man – ay pinatawad ko dahil sa inyo sa harap ni Kristo ¹¹upang huwag tayong mapaglalaman ni Satanas. Hindi lingid sa atin ang kanyang pamamaraan.

Tayo ang bango ni Kristo

¹²Kaya pinuntahan ko ang Troas dahil sa ebanghelyo ni Kristo at pinagbuksan ako ng Panginoon ng pinto. ¹³Gayunman, hindi mapalagay ang loob ko sa di ko pagkakita sa kapatid kong si Tito. Kaya nagpaalam na ako sa mga tagaroon at pumunta sa Macedonia.

¹⁴Ngunit salamat sa Diyos na laging sumasama sa atin sa parada ng pagtagumpay ni Kristo, at sa pamamagitan

kanyang gawain. Hangad niyang makilala ng lahat si Kristo at ang ningning ng pag-ibig nito sa kanya pero ni sa kalingkinga'y wala pa siya rito! Pero ni hindi ito naiisip ng kung huwad na apostol at walang ibang gusto kundi lumitaw na magaling at *pagkaperahan ang salita ng Diyos* sa paglilingid sa mga hinihingi nito. Tanyag ang gayong mga apostol at walang umuusig sa kanila.

• **3.1** *May mga sulat ng rekomendasyon* mula sa ibang pamayanan o sa ilang apostol ang mga nangangaral na salungat kay Pablo. Sariling awtoridad naman ang pinanghahawakan ni Pablo at wala siyang sinumang pinagkakautangan. Si Kristo mismo ang humirang sa kanya na maging apostol tulad ng kanyang sinabi.

Nang panahong iyon, labis-labis ang paggalang at pagpaparalang ng mga pagano sa kanilang mga pari, at gayon din ang mga Judío. Binibigyang-diin sa kabuuan ng bibliya ang dangal ng pagtuturo sa Batas ng Diyos. lalo na ang natatanging papel ni Moises na siyang tumanggap ng Batas mula sa Diyos sa Sinai. Ngunit dakila pa sa mga ito ang apostol.

Lalo nang maluwalhati ang paglilingkod na naghahatid ng kabanalan. Gaya ng sinabi ni Pablo sa Roma 7:1-13, walang malaking naitulong sa mga tao

natin ay kumakalat sa lahat ng dako ang bango ng pagkilala sa kanya. ¹⁵Bango tayong ni Kristo para sa Diyos, na sama-samang naaamoy ng mga naliligtas at napapahamak. ¹⁶Alingasaw ng kamatayan tayo sa ilan na papunta sa kamatayan; bango ng buhay naman sa mga ibang papunta sa buhay. Sino talaga ang karapat-dapat sa gayong gawain?

¹⁷Hindi kami tulad ng maraming kumakalakal sa salita ng Diyos. Sa halip, nagsasalita kami nang matapat at nagpapahayag na si Kristo ay sugo ng Diyos at nasa harapan niya.

Ang malaking karangalan ng mga lingkod ni Kristo

3 • ¹Muli ko bang sinisimulang purihin ang aking sarili? Kailangan pa ba namin, tulad ng ilan, ang liham ng pagpapakilala para sa inyo o mula sa inyo? ²Kayo mismo ang sulat na dala namin sa aming puso; at nalalaman at nababasa naman iyon ng lahat. ³Malinaw na kayo'y isang liham ni Kristo na isinagawa namin at nasulat hindi ng tinta

ang pagtuturo lamang ng Batas tulad ng ginawa ng mga pari ng mga Judío. Sapagkat dahil makasalanang sila, hindi nila iyon sinusundot kayat tama lamang na parusahan sila. Inihahatid naman ni Pablo ang Kristiyano sa buhay na pakikipag-ugnayan kay Kristo at sa kanyang Espiritu upang makibahagi sila sa buhay ng Kristong nabuhay. May mahalagang papel na ginagampanan ang mga apostol at mga minister ng Iglesya kung nakakatulong ang kanilang mga salita at gawa sa pagpapatatag sa mga tao.

Tinutukoy ni Pablo sa mga b. 7-13 ang mga tradisyong matatagpuan sa Aklat ng Exodo (Ex 34:29-35). Binibigyang-diin ng mga ito ang luwalhati ni Moises pero binabanggit naman ni Pablo ang mga ito para patunayang mas mataas ang mga apostol ni Kristo. Sinabi ni Pablo na nagniningning ang mukha ni Moises pagkakatapos ng pakikipagtagpo niya sa Diyos pero idinudugtong din niya na hindi iyon nagtagal. Tinatakluban ni Moises ang kanyang mukha dahil napakinangning nito pero sinasabi ni Pablo na kapag kailangan pang gumamit ng talukbong, hindi pa lubos ang pagpapakilala ng Diyos.

Pinalilitaw ni Pablo ang kabulagan ng mga Judío sa di nila pagkilala kay Kristo bilang pangakong Tagapaglitas. Nawala sa kanila ang pinakasusi sa kanilang kasaysayan at para sa kanila'y nananatiling

kundi ng Espiritu ng Diyos na buhay, hindi sa mga tapyas na bato kundi sa mga pusong laman.

⁴Ganito ang aming katiyakan sa harap ng Diyos, dahil kay Kristo. ⁵Wala sa amin ang kakayahan at walang naiisip na galing sa aming sarili, kundi mula sa Diyos ang kakayahan namin. ⁶Siya ang nagpapangasiwa sa amin sa bagong tipan – hindi sa bisa ng sulat kundi ng Espiritu. Pumatay ang sulat; ang Espiritu nama'y nagbibigay ng buhay.

⁷Ang pangangasiwa ng nakasulat sa mga tapyas ng bato ay nagdulot ng kamatayan. Gayunpaman, niluwalhati iyon at hindi makatitig ang mga Israelita sa mukha ni Moises: Kaytindi ng lumilipas na kaningningang iyon! ⁸Hindi kaya lalong maningning ang pangangasiwa ng Espiritu? ⁹Kung maluwalhati ang pangangasiwang nagdadala ng hatol, lalong masagana ang luwalhati ng pangangasiwang nagdadala ng kabanalan. ¹⁰Masasabing hindi na maluwalhati ang pagluwalhating iyon, kung ihahambing sa matinding luwalhating ito. ¹¹Dumaraan sa luwalhati ang lumilipas; nasa luwalhati naman ang nananatili.

Ang takip sa mukha ni Moises

¹²Buo ang aming loob bunga ng gani-

nakasara ang biblia hanggang buksan sa kanila ng Diyos sa pamamagitan ni Kristo ang tunay na kahulugan nito (Lc 24:27; Pag 5:1). Kailangang maintindihan ang buo nilang kasaysayan bilang misteryo ng kamatayan at pagkabuhay. Upang makapasok sila sa bagong Pagtitipang ito, kailangan nilang patuluyin at tanggapin si Kristo nang di isinasaalang-alang ang sarili nilang mga pribilehiyo at maging mga alagad kasama ng iba pang mga bansa.

Di katulad ni Moises (13). Napaka-tapang na pahayag! Si Moises ang nagtatag ng sambayanan ng mga Judio at siyang kataas-taasang awtoridad ng biblia. Ngunit totoo ngang nasasalamín nang walang talukbong sa mukha kahit na sa pinakaordinaryong Kristiyano ang luwalhati ng Panginoon. Liwanag ni Kristo ang Kristiyano at noong unang panahon, "ang nalilwanagan" ang tawag sa mga binyagan.

Espiritu ang Panginoon. Dalawang beses itong sinasabi ni Pablo sa b. 17 at 18. Hindi niya ipinagka-

tong pag-asa, ¹³di-katulad ni Moises na *nagtakip ng mukha* at baka makita ng mga Israelita ang lumilipas niyang kaningningan.

¹⁴Ngunit mapurolo ang kanilang isip. Hanggang ngayon ay humahadlang ang takip na iyon sa pagkaunawa sa lumang tipan at hindi pa naipakikita sa kanila na kay Kristo lamang maaalis ang takip. ¹⁵Hanggang ngayon ay nananatili ang takip sa kanilang isip sa pagbasa nila kay Moises. ¹⁶Ngunit sa *panunumbalik* ng tao sa Panginoon, *aalisan siya ng takip*. ¹⁷Ang Panginoon ay espiritu, at kung saan ang Espiritu ng Panginoon, naroon ang kala-yaan.

¹⁸Kaya maging larawan tayo ng luwalhati ng Panginoon nang walang takip sa ating mukha at anyuin natin ang kanyang larawan patungo sa higit pang kaluwalhatian – sa bisa ng Panginoong-espiritu.

Dala namin ang kayamanang ito sa sisidlang-putik

4 ¹Sa awa namin natanggap ang ganitong pangangasiwa, kaya ayaw namin ng mga lihim na kahiya-hiya; walang pakana sa aming gawi, o pagpapalsipika sa salita ng Diyos. ²Sa halip, sa pagpapahayag sa katotohana'y ipinagka-

kamali ang Panginoon, si Kristo, sa Espiritu Santo kundi ang mga salitang *espiritu* at *Espiritu* ang kanyang pinaglaruan. Inaalala niyang higit pa sa unang yugto ng pagsampalataya (ito ang tinatawag na *letra* ni Pablo) ang nahahayon ng *bumabaling sa Panginoon* (16). Sa yugtong iyon niya natatagpuan ang Diyos sa pamamagitan ng mga batas at mga kaugalian. Ngunit pumapasok siya sa hustong gulang ng buhay ng espiritu. At sa yugtong ito, sa pamamagitan ng Espiritu ng Diyos, nakikilala natin ang ating sarili at pinakikitunguhan natin ang Diyos bilang mga anak at mga taong malaya. Para kay Pablo, pagtanggap sa Espiritu at pagsang-ayon sa "espiritu" ang pagkatagpo sa Panginoon (basahin ang Rom 2:29).

• **4.1** Tingnan natin kung ano ang apostol ayon kay Pablo:

– hindi kami nasisiraan ng loob;

kapuri namin ang aming sarili sa harap ng Diyos sa kaninumang may konsiyensya.

³Kung malabo ang aming ebanghelyo, malabo lang iyon sa mga napapahamak – ⁴ang mga ayaw maniwala. Binulang ng diyos ng mundong ito ang kanilang isip para huwag nilang makita ang pag-liwanag ng maluwalhatang ebanghelyo ni Kristo na siyang larawan ng Diyos. ⁵Hindi nga ang aming sarili ang ipinangangaral namin kundi si Jesucristo na siyang Panginoon; at mga lingkod naman ninyo kami alang-alang sa kanya. ⁶Ang Diyos na nagsabing: *Magkaroon ng liwanag*, siya ang nagbigay-liwanag sa aming mga puso nang magningingang ang maluwalhatang kaalaman sa Diyos na nasa katauhan ni Kristo.

⁷Dala naman namin ang kayamanang ito sa sisidlang-putik upang ipakitang sa Diyos ang sukdulang kayamanang ito at hindi sa amin. ⁸Lagi kaming namimighati ngunit hindi nalulupig; wala kaming malusutan ngunit di nawawalan ng pag-asa. ⁹Inuusig kami ngunit di napapabaya; naibubuwal kami ngunit hindi naigugupo. ¹⁰Lagi naming dala sa aming katawan ang

– hindi kami nambobola ni pinapalsipika namin ang mensahe ng Diyos;

– masahol pa kami sa inyong mga utusan;

– madidiskubre sa amin ng bawat isa ang luwalhati ng Diyos na nag-ningning sa mukha ni Kristo;

– taglay namin ang pagkamatay ni Kristo upang mabunyang sa amin ang kanyang buhay;

– sumasampalataya kami kaya kami nagsasalita.

Dala namin ang yamang ito sa sisidlang-putik (7). Kadalasa'y mapupuroh na instrumento ang ginagamit ng Diyos upang isakatuparan ang kanyang mga plano. Para sa isang taong bukas sa tawag at pagkilos ng Diyos, makagagawa siya ng mga dakilang bagay sa kabila ng lahat niyang kahinaan at pagkukulang.

Laging nasa bingit ng kamatayan (11). Kailangang mamatay ang apostol upang mabuhay ang kanyang gawa. Pagkakatapos ng isang mabuting gawa sa isang bahagi ng iglesia, may sumasapit na oras ng pag-uusig o pagsunod sa mga pinuno na hindi natin matanggihan ang awtoridad, kahit na hindi sila makatarungan o sila mismo ang mali. Walang ibinabangon at binubuhay nang hindi muna namamatay.

• 16. Katatapos lamang ipahayag na muli ni Pablo ang kanyang pananampalataya. Ipinagtatapat niya

kamatayan ni Jesus upang ipakita rin sa aming katawan ang kanyang buhay.

¹¹Dapat ngang kami, na mga nabubuhay, ay laging mabingit sa kamatayan alang-alang kay Jesus upang ipakita ang buhay ni Jesus sa aming katauhang namamatay.

¹²Sa gayon, gumagawa sa amin ang kamatayan, at sa inyo naman ay buhay.

¹³Taglay din namin ang kaloob na pananampalataya ng sumulat: *Sumampalataya ako kaya ako nagsalita.* Sumasampalataya din kami, kaya kami nagsasalita. ¹⁴Alam naming ang bumuhay sa Panginoong Jesus ay siya ring bubuhay sa aming kasama ni Jesus at dadalhin niya kaming kasama ninyo sa kanyang harap. ¹⁵Sa ikabubuti ninyo ang lahat ng ito. Pinasasagana ng Diyos ang kaloob niya para pasaganain ng marami ang pagpapasalamat para sa kaluwalhatian ng Diyos.

Nananabik tayo sa ating makalangit na tirahan

• ¹⁶Kaya hindi kami pinanghihinaan ng loob. Patuloy mang nasisira ang panlabas na sarili namin, nababago naman araw-

ang kanyang nararamdaman sa pagharap niya sa napakaraming panganib at sagabal.

Ang panlabas na sarili... ang aming kalooban (16). Sa dalawang katagang ito, inilalahad ni Pablo ang gaya ng tinalakay niya sa Rom 8:10-11. Doon niya pinagtatapat ang "laman" at "espiritu" na dito nama'y ang *panlabas at ang kalooban*. Ngunit ibinubunyang niya sa pagkakataong ito ang kakaibang karanasan niyang ito: na namamalagi pala ang Diyos sa kanyang sarili at patuloy itong lumalakas kasabay ng mabilis na pagsaid sa sarili.

Kayat tatagal kaya si Pablo para makita ang pagbabalik ni Kristo na kanyang inaasahan noong una (1 Tes 4:15)? Malaki ang kanyang pag-asang mababalutan ng maluwalhati niyang katawan ang *kanyang tola sa lupa (5:21)*, basahin ang 1 Cor 15:52! Pero nag-aalinlangan na siya ngayon: sa araw-araw ay nakikita niya na malamang ngang mamamatay siya – mabigat ito para sa kanya – at makikiisa sa kapalaran ng mga kailangang *maghubad ng damit* na kanilang laman at hintayin ang pagkabuhay.

Ngunit wala siyang alinlangan na sa kamatayan sila magtatapo ni Kristo: ihambang ang 5:8 sa Fil 1:23 at Pag 14:13. Hindi tumitigil ang pag-iral, gaya ng sabi ng ilan, hanggang sa araw ng ating pagkabuhay.

araw ang aming panloob na sarili. ¹⁷Nagbubunga ang magaan at panandalang kapighatian namin ng walang hanggang yaman ng kaluwalhatian, na walang kasukat. ¹⁸Kaya hindi na kami tumitingin sa mga nakikitang bagay, kundi sa di-nakikita. Panandalian lamang ang nakikita ngunit walang hanggan ang di-nakikita.

5 ¹Alam namin na pag nasira ang aming makalupang tirahan, na isang tolda lamang, maaasahan namin sa Diyos ang gusali, ang isang walang-hanggang tirahan sa langit na di-gawa ng tao. ²Kaya dumaraing tayo at nananabik na mapatungan sana ng makalangit na tirahan ang makalupa. ³(Ngunit, sigurado bang nakabihis pa kami ng makalupa? Baka nahubaran na kami nito.)

⁴Kaya dumaraing tayong nasa toldang ito at nabibigatan. Gusto sana nating huwag hubarin muna itong makalupa kundi patungan ng makalangit, at lamunin ng buhay ang may kamatayan. ⁵Ganito ang itinakda para sa atin ng Diyos na nagbigay sa atin ng kanyang Espiritu bilang garantiya ng lahat ng iba pa.

⁶Kaya laging malakas ang aming loob. Alam naming habang tirahan namin ang katawan, malayo tayo sa Panginoon. ⁷Pananampalataya ang ating pamuhay, hindi pagtingin. ⁸Kaya malakas ang aming loob. Gusto pa naming maalis

Laging malakas ang aming loob (6). Hindi mapapawi ng anumang tatag ng pananampalataya ang takot sa kamatayan. At maaari pa nga itong palalain nito. Kakaibang paghihirap ang naranasan ni Jesus bago siya dinakip noon. Ngunit pansamantala lamang ang pagsubok na ito at pinatatatag tayo ng pananampalataya sapagkat "Sino'ng makapaghihwalay sa atin sa pag-ibig ng Diyos?" (Rom 8:35-39).

• **5.11** May iba't ibang paraan ng pag-intindi sa pananampalataya. Para sa bawat isa sa atin, may bahagi ng buhay-Kristiyano na mas mabigat ang dating sa atin. Dakilang tagapaghatid at tagalikha ng pakikipag-balikan ang tingin ni Pablo kay Kristo.

Sa pagkamatay ni Kristo, isang bagong panahon para sa nagkawatak-watak na sangkatauhan ang

na sa katawan upang mapasatirahang kasama ng Panginoon ⁹at pinahahalagahan namin ang pagbibigay-kasiyahan sa kanya, manirahan man kami sa katawan o makaalis dito. ¹⁰Pagkat dapat tayong lahat dalhin sa liwanag sa hukuman ni Kristo upang tanggapin ng bawat isa ang bayad sa mga ginawa niya habang nasa katawan, maging mabuti man o masama.

Ipinahahayag namin ang mensahe ng pagkakasundo

• ¹¹Alam namin kung ano ang pagkakatok sa Diyos, kaya sinisikap naming hikayatin ang mga tao nang may bukas na kalooban sa Diyos. At inaasahan kong alam din ninyo sa inyong kalooban kung sino kami. ¹²Hindi ko sinisimulang muling purihin ang aking sarili, kundi gusto kong bigyan kayo ng katwirang maipagmalaki kami at nang masagot ninyo ang mga taong ipinagmamalaki ang anyo at hindi ang puso. ¹³Kung kahangalan ang sinabi namin, marinig nawa ng Diyos lamang; kung katalinuhan naman, pakinggan ninyo.

¹⁴Sumasakop nga sa amin ang pag-ibig ni Kristo. Nauunawaan naming siya'y namatay mag-isa para sa lahat kaya namatay ang lahat. ¹⁵Namatay siya para sa lahat upang ang mga nabubuhay ay huwag nang mabuhay para sa sarili, kundi para sa kanya na namatay at muling

nagsimula – ito ang paniwala ni Pablo. *Kung namatay siya para sa lahat, namatay ang lahat, ibig sabihin'y nahigitan at nalampasan ang lahat ng kasaysayan at karunungan ng tao bago siya dumating at para'y gumagawa ang Diyos sa atin sa ibang mga paraan.*

Hindi na namin tintingnan ang sinuman ayon sa laman (16). Ang nasa kanyang kalooban ang ipinagtatapat ni Pablo. Mahal siya ng mga taong malapit sa kanya kahit na pinahihirapan nila siya. May kanya-kanyang mga kaibigan ang bawat isa sa Iglesya, mga kaibigang maaasahan. Mahal nga silang lahat ni Pablo pero hindi gaya ng kanilang pagmamahal. Iba ang pagtingin niya sa mga tao at hindi ito ayon sa panlabas na anyo ng magagalang na tagapagsalita (b. 12) tulad ng marami sa mga taga-Corinto. Naging mabisa siya sa kanyang gawain dahil pag-aari siya ni

nabuhay para sa kanila. ¹⁶Kaya mula ngayon, hindi na namin tinitingnan ang sinuman sa pantaong pamamaraan. At kung isa pa ako sa mga nakakilala kay Kristo sa pantaong pamamaraan, huwag na ngayon.

¹⁷Kaya kung na kay Kristo ang sinuman, bagong nilalang na siya. Lumipas na ang dati at nangyari na ang bagong daigdig. ¹⁸Lahat ng ito ay gawa ng Diyos na nagpapagkasundo sa atin sa kanya kay Kristo at nagkaloob naman sa amin ng pangangasiwa ng pagkakasundo. ¹⁹Pagkat Diyos mismo ang nagpapagkasundo sa sanlibutan sa kanya sa katauhan ni Kristo at hindi na isinaalang-alang ang kanilang mga kasalanan. At inilagay niya sa amin ang mensahe ng pagkakasundo.

²⁰Mga embahador kami sa ngalan ni Kristo na wari bang ang Diyos ay tu-

Kristo. Mahal niya sila tulad ng pagmamahal sa kanila ng Diyos at ayon sa gusto sa kanila ng Diyos.

Kahit na nakilala namin si Kristo ayon sa laman (16). Tiyak na nakikita niya si Kristo hindi bilang isang mangangal na taga-Galilea sa loob ng buhay at kasaysayan ng mga Judio kundi bilang siyang nakapangyayari sa kasaysayan. Tinutukoy rin niya ang ilan sa kanyang mga katunggali na nag-aakalang mas magaling sila kaysa kanya dahil nakasama nila si Jesus o dahil kamaag-anak nila siya. Sinasabi niya sa kanila: "dapat natin" (ibig sabihin'y "dapat ninyo") ngayong makita siya sa ibang paraan: huwag n'yoy siyang tingnan bilang pinsan!

Kung nakay Kristo ang sinuman, bagong nilalang siya (17). Una, dahil para sa kanya'y wala na ang mga harang na naghahati at naghihiwalay sa mga tao (basahin ang Gal 3:27; Ef 2:14-16). At sapagkat hindi na mga pantaong pagnanasa ang pumapatnubay sa kanya kundi ang Espiritu ng Diyos na bumabago sa kanya sa bawat sandali (Gal 5:13-21).

Kay Kristo, ipinakikipagbalikan ng Diyos ang daigdig sa kanyang sarili (19). Gustong sabihin ng marami na pag-ibig si Jesus. Totoo nga pero alalahanin natin na sagot niya ang pag-ibig na ito sa pag-ibig ng Ama, at kalooban ng Ama ang ipakipag-balikan tayu sa kanya. Isaisantabi na natin ang pag-aakalang galit ang Diyos kayat sinikap ni Jesus na mapaglabag ang loob nito (Rm 3:25).

Ibinigay niya sa amin ang paglilingkod ng pakikipagbalikan (18). Hindi sa pag-awit ng mga papuri sa Diyos ang kasiyahan ng mga Kristiyano, at hindi rin isang magandang pamayanan ang kanilang pinakamimithi. Ginagampanan nila ang kanilang

matawag sa inyo sa aming bibig. Kaya hayaang papagkasunduin kayo sa Diyos: ito ang aming pakiusap sa inyo sa ngalan ni Kristo. ²¹Wala man siyang kasalanan, ginawa siya ng Diyos na parang kasalanan nang ariin natin sa kanya ang kabanalang maka-Diyos.

6 ¹Bilang katulong ng Diyos, ipinamamhanik namin sa inyong huwag aksayahin ang kagandahang-loob ng Diyos. ²Sabi niya: *Sa angkop na panahon pinakingnan kita; sa araw ng paglilingit sa kita'y sinakloloan.*"

Heto ngayon ang angkop na panahon. Ngayon ang araw ng kaligtasan.

Mga pagsubok ng apostol

• ³Huwag sana kaming maglagay ng hadlang kaninuman para hindi mapulaan ang aming paglilingkod. ⁴Sa halip, lagi

bahagi sa gawain ng pagdaigdigang pakikipagbalikan, at nakapalooob dito ang pagtatakwil sa pang-aapi at kasalanan, at ang pagsisikap na mapagtagumpayan ang mga ito. Marami ang sinasabi ngayon ng Iglesia tungkol sa bagay na ito upang mas maunawaan natin ang ating misyon sa daigdig at sa mga hidwaa't mga problemang sumisira sa ating mga bansa.

Mga embahador kami sa ngalan ni Kristo (20). Hindi lamang ito para sa mga apostol at kay Pablo. Para sa atin din ito, kapag dinadalaw natin ang mga maysakit at nangangailangan, kapag naiisaisantabi natin ang ating mga paghihinala sa paglapit natin sa ating mga kapatid upang magkaroon ng pagkakapalagayang-loob, kapag sinisikap nating maging kapatid ng mga taong sara at sumasarili sa kanilang mga problema.

Wala siyang kasalananang alam (21). Sinasabi ni Pablo: "Ginawa siyang kasalanan, siyang walang kasalananang alam." Nagasalita si Pablo ayon sa takbo ng isip ng mga Hebreo, at kapwa ang kasalanan at ang biktimang nagpapasan sa sala ang ibig sabihin ng iisang salita. Ginugunita ni Pablo ang misteryo ng krus: hindi nagaganap ang pakikipagbalikan nang walang kusang-loob na nag-aalay ng kanilang sarili at magpapasan sa pagkamuhit at sala ng tao.

• **6.3.** Ito ang natatanging tanda ng apostol ni Kristo: ibang-iba ang yamang ipinagkatiwala sa kanya para sa kanyang kapwa kaysa kanyang buhay na walang sinumang may gusto. Tanda siya ng kontradiksyon tulad ni Jesus. Inaalaala ni Pablo ang mga kailangan niyang pagtiisan pero hindi niya ipinagkakaila ang kanyang ipinagmamalaki at

naming pinatutunayang mga lingkod ng Diyos kami sa katatagan namin. Marami ang kapighatian, ang tiisin, ang kahirapan. ⁵Hinahagupit kami at nabibilanggo; nararanasan namin ang gulo, ang kapaguran, ang di pagtulog, at pagkagutom.

⁶Nakikita sa amin ang kalinisan, kaalaman, pasensiya, kabutihang-loob at Espiritu Santo, tapat na pag-ibig, ⁷ tapat na pananalita at kapangyarihan ng Diyos. Ginagamit namin ang banal na sandatang panlaban at pananggalang.

⁸Kung minsan, binibigyang-dangal kami, at saka sinisiraang-puri, hinahamak at pinupuri. Itinuturing na nagpapanggap kahit tapat, ⁹ di kilala kahit kilalang-kilala, naghihingalo: at buhay kami talaga! Pinahihirapan kami at hindi namamatay, ¹⁰ namimighati ngunit laging nagagalak; mga dukha kami na pinayayanan ang marami; walang-wala kami ngunit taglay ang lahat.

¹¹ Tapatan kaming nagsalita, mga taga-Corinto, at ibinukas namin sa inyo ang aming loob. ¹² Bukas na bukas ang aking puso para sa inyo, pinakikipot naman ninyo ang inyong puso. ¹³ Suklian ninyo ako nang tama: nagsasalita ako sa inyo bilang ama, magbukas din kayo sa akin ng inyong puso.

Huwag makipagkasundo sa kasamaan

• ¹⁴ Huwag kayong makipagtipon sa mga di-mananampalataya. Puwede bang

pinaniniwalaan: wala kaming anuman pero pinayayanan namin ang marami.

Nagpapatuloy sa 7:2-16 ang magandang panawagan sa mga bersikulo 11-13. Doon mababasa ang pagliwanag tungkol dito.

• ¹⁴ Pinuputol ng talataang ito ang daloy ng paglalalahad ng 6:13 na ipinagpapatuloy sa 7:2. Ano ang ibig sabihin ng biglaang paanyayang ito na huwag magkaroon ng anumang kinalaman sa masasama?

Sa “unang” sulat ni Pablo sa mga taga-Corinto (1 Cor 5:9), ipinaalala ni Pablo ang unang mensahe kung saan niya sinabi sa kanilang huwag makisalamuha sa mga taong imoral. Maaaring galing sa mensaheng iyon ang talataang ito na isiningit naman dito ng kung sino. At ipinapaliwanag mismo ni Pablo kung paano natin

makisali ang kalikuan sa katwiran? Puwede bang makipag-isa ang liwanag sa kadiliman? ¹⁵ Puwede bang magkatugma si Kristo at si Satanas? At paano magkakasundo ang sumasampalataya at ang hindi? ¹⁶ Tatanggap ba ang templo ng Diyos ng mga diyus-diyusan? Templo nga tayo ng Diyos na buhay. Sinabi ng Diyos: *Manahanan ako at mamumuhay sa piling nila. Ako ang magiging Diyos nila at sila ang aking bayan.*

¹⁷ Kaya lumayo kayo sa kanila at hu-miwalay, sabi ng Panginoon. Huwag kayong hihipo ng anumang bagay na marumi ¹⁸ at talanggapin ko kayo. Ako ang magiging inyong Ama at kayo ang magiging anak ko, sabi ng Panginoong May-ari ng lahat.

7 ¹ Ganito ang mga pangakong tinanggap natin, mga minamahal, kaya linisin natin ang ating sarili sa anumang pintas sa katawan at espiritu habang gumaganap tayo sa gawa ng kabanalan sa pagkatakot sa Diyos.

Bigyan ninyo kami ng puwang sa inyong puso

• ² Tanggapin ninyo kami sa inyong puso. Wala kaming pininsala, walang sinumang inagawan o dinaya. ³ Hindi ko kayo hinahatulan; nasabi ko nang nasa puso namin kayo at handa kaming makisama sa inyo sa buhay at kama-

dapat intindihin ito sa pagsasabing “Hindi ko sinabi sa inyong layuan ninyo ang mga makasalanan sa mundong ito (kung magkagayo’y kailangan kayong umalis sa mundong ito) kundi ang mga mananam-palatayang bumalik sa mga paganong kaugalian nila” (1 Cor 5:10).

• ^{7.2} *Tanggapin n’yo kami sa inyong puso.* Muling nalalahad dito ang damdamin ni Pablo. Nagdaramdam din si Pablo, ang misyonerong walang-pagod na kailanma’y di nanghina o nasiraan ng loob. Inaalala rito ni Pablo ang pangyayaring binanggit natin sa introduksyon. Dahil sa sulat ni Pablo, na marahil ay naging napakatindi, nagbagong-loob ang mga taga-Corinto. Sinunod nila si Pablo at hinarap ang mga bumabatikos sa kanya.

tayan. ⁴Malaki ang tiwala ko sa inyo, at labis ko kayong ipinagmamalaki. Hindi nabawasan kundi sumagana ang aking kaaliwan at kagalakan sa gitna ng aming kapighatiang ito.

⁵Malaman ninyo na noong nasa Macedonia kami, wala kaming pahinga. ⁶Ngunit ang Diyos na umaaliw sa mga mapagpakumbaba ang umaliw sa amin sa pagdating ni Tito. ⁷Hindi lamang dahil pumarito siya, kundi dahil sa pagtanggap at pag-aliw ninyo sa kanya. Nananabik kayo sa akin, aniya, umiiyak kayo at gusto ninyong ipagtanggol ako. Kaya lalo akong nagalak.

⁸Kung ikinalungkot ninyo ang aking liham, hindi ako nagsisisi. At kung nagsisi man ako – (dahil alam kong ikinalungkot ninyo ang aking liham panandalian) ngayon ay nagagalak ako, ⁹hindi dahil sa inyong kalungkutan kundi dahil sa ganitong kalungkutang naghahatid sa pagbabagong-loob. Maka-Diyos ang kalungkutan ninyo kaya hindi namin kayo nasaktan. ¹⁰Kung maka-Diyos ang kalungkutan, dala nito ang pagbabagong-loob na patungo sa kaligtasan at pinapawi nito ang sama ng loob. Ang makamundong kalungkutan naman ay humahantong sa kamatayan. ¹¹Tingnan ninyo ang ibinunga sa inyo ng maka-Diyos na kalungkutan: anong malasakit sa akin! Anong paghingi ng tawad! Anong pagkagalit, pagkatakot, pananabik at paghahangad na ipawalang-sala ako!

Nakikita sa inyong kilos na kayo'y walang sala sa usaping iyon. ¹²Kaya hindi dahil sa nagkasala o pinagkasalanan ang

aking sulat, kundi upang makita ninyo sa harap ng Diyos ang inyong malasakit sa amin. ¹³Dahil dito kaya ako naaliw.

Bukod sa aming kaaliwan, natuwa pa ako nang makita ang galak ni Tito dahil sa pagpapanatag ninyong lahat sa kalooban niya. ¹⁴Ipinagmamalaki ko kayo at hindi ninyo ako ipinahiya. Alam ninyong totoo ang lahat ng sinabi ko sa inyo; gayon din ang pagmamalaki ko kay Tito tungkol sa inyo. ¹⁵At higit pa ngayon ang pagmamahal niya sa inyo sa pag-alaala niya sa inyong pagsunod; tinanggap ninyo siya talaga nang may paggalang. ¹⁶Nagagalak ako pagkat lubos ko kayong mapagkakatiwalaan.

Ang abuluyan para sa mga nasa Jerusalem

8 ¹Ngayon, mga kapatid, gusto naming ibalita sa inyo ang kaloob na grasya ng Diyos sa mga iglesya sa Macedonia. ²Dumanas man sila ng matinding pagsubok, umaapaw pa rin ang tuwa nila, at nagmumula sa kailaliman ng karukhaan nila ang yaman ng kanilang kagandahang-loob.

³⁻⁴Ginusto nilang makibahagi sa tulong sa mga banal, sa abot ng kanilang kaya at, sa tingin ko'y, higit pa – kusang loob at mahigpit nilang hiningi sa amin ang grasyang ito na maki-bahagi sa paglilingkod sa mga banal. ⁵Higit pa sa aming inasahan ang paglalaan nila ng kanilang sarili sa Panginoon at sa amin din dahil sa kalooban ng Diyos. ⁶Kaya pinakiusapan ko si Tito na tapusin na niyang kasama ninyo ang pinagpalang gawaing ito,

• **8.1** *Ang mga banal* (3). Sila ang mga Kristiyanong sa Jerusalem. Sa taong 48, nagkaroon ng taggutom sa Judea at Jerusalem (Gawa 11:28) dahil sa mahinang ani ng nagdaang taon na taon ng pahinga (hindi naghahasik ang mga Judyo sa gayong mga taon para pagpahingahin ang lupa). Bilang lunas sa paghihikahos, tulong pangkabuhatan ang inorganisa para sa mga Kristiyanong taga-Jerusalem. At pagkatapos, ipinangako ni Pablo na isasaisip niya ang pamayanan ng Jerusalem sa pagmimisiyon niya sa mga pagano

(Gal 2:10). Tinatagubilinan ngayon ni Pablo ang mga iglesya sa Corinto at sa lalawigan na gawin ang kolektang ito na kanilang napagkasunduan.

Hindi ginagamit ni Pablo ang salitang *koleksyon* sa mga kabanatang ito. Sa halip, pagmamagandang-loob at pagbibukas-palad ang sinasabi niya – *ang pinagpalang paglilingkod na ito ng kagandahang-loob*. At mas *kaloob* ito sa nagbibigay kaysa tumatanggap.

Maingat na ipinaliliwanag ni Pablo na mga taong

yamang siya ang nagsimula nito sa inyo. ⁷Nangunguna kayo sa lahat: pananam-palataya, pananalita, kaalaman, mala-sakit, at unang-una rin kayo sa aming pagmamahal; manguna rin kayo sa kawanggawang ito.

⁸Hindi sa inutusan ko kayo. Ipina-aalam ko lamang sa inyo ang malasakit ng iba upang subukin ang inyong pagmamahal. ⁹Alam ninyo ang kagandahang-loob ni Jesucristo na ating Panginoon: Bagamat mayaman, nagpakadukha siya para sa inyo upang yumaman kayo sa kanyang karukhaan.

¹⁰Ito ang payo ko: yamang kayo ang unang nagbalak at nagsagawa nito noong nakaraang taon, ¹¹tapusin na ninyo ang masigla ninyong binalak, sa abot ng inyong kaya. ¹²Kung may kusa ang nagbibigay, kinalulugdan ang pagbibigay niya ng kung anong meron siya at hindi ng wala. ¹³Huwag na magaanang iba, at mabigatan naman kayo. Mayroon sanang pagkakapantay-pantay. ¹⁴Mapunta ngayon ang kasaganaan ninyo sa kanilang pangangailangan upang balang araw ay mapunta sa pangangailangan ninyo ang kanilang kasaganaan. Sa gayon, magkakaparepareho na, ¹⁵tulad ng nasusulat: *“Ang nagtipon nang marami ay hindi lumabis, at ang nagtipon ng kaunti ay hindi nagkulang.”*

¹⁶Nagpapasalamat ako sa Diyos na pumukaw kay Tito ng pagmamalasakit sa inyo na tulad ng sa akin. ¹⁷Tumugon man siya sa aking pakiusap, higit na malasakit ang pagpunta niyang kusang-loob sa inyo. ¹⁸Pinasama ko sa kanya ang isang kapatid na pinupuri ng lahat ng iglesia ukol sa ebanghelyo. ¹⁹Bukod diyan, siya

ang hinirang ng mga iglesia para sumama sa aming pagdadala ng mga kaloob na ito na pinangangasiwaan namin sa ikaluluwalhati ng Panginoon at sa kusa na rin namin.

²⁰Ganoon kami nagpasya at baka mapulaan ang malaking abuluyang itong pinangangasiwaan namin. ²¹Gusto nga naming makitang malinis ang lahat sa paningin ng Panginoon, at ng mga tao rin. ²²Sinugo naming kasama nila ang isang kapatid na napatunayan namin ang sigasig sa maraming pagkakataon. Lalo siyang masikap ngayon dahil sa malaking tiwala sa inyo.

²³Kaya heto si Tito, ang aking kasama na katulong din para sa inyo, at ang ating mga kapatid na sugo ng mga iglesia at karangalan ni Kristo. ²⁴Kaya ipakita ninyo sa harap ng mga Iglesia ang inyong pag-ibig at patotohanan ang aming ipinagmamapuri tungkol sa inyo.

Mga tungkol sa koleksiyon

9 * ¹Hindi na kailangang isulat ko pa sa inyo ang tungkol sa pagtulong sa mga banal. ²Alam ko ang pananabik ninyo at ipinagmamalaki ko ito sa mga taga-Macedonia. Sabi ko sa kanila: “Handa na noon pang nakaraang taon ang mga taga-Acaya.” At pumukaw sa marami ang inyong pagmamalasakit. ³Kaya sinugo ko ang mga kapatid: matagpuan sana nila kayong handa at huwag ipawalangsaysay sa mga ito ang aming pagmamalaki para sa inyo. ⁴At kung matagpuang hindi kayo handa sa pagpunta ko diyan kasama ang mga taga-Macedonia? Mapapahiya ako, huwag nang sabihing pati kayo.

pinagkakatiwalaan ng pamayanan ang kailangang magpagawa at humawak sa koleksiyon.

• **9.1** Koleksiyon na naman ang pinapaksa ni Pablo na para bang wala siyang binanggit tungkol dito sa naunang kabanata. May mga nagsasabi na habang sinusulat ni Pablo ang kanyang liham sa mga taga-Corinto para anyayahan silang magbigay (kab. 8),

sumusulat din siya sa mga iglesia sa Acaya na lalawigan ng Corinto. Maaaring ang sulat na ito ang siyang napasama rito dahil sa pagkakapareho ng paksa (kab. 9).

Sa 8:18, tiyak na si Lucas ang tinutukoy ni Pablo, at malamang na hindi pa niya nasusulat ang ebanghelyo (kung siya nga ang sumulat nito) pero tumutulong na siya sa mga iglesia para ipangaral ito.

⁵Kaya minabuti naming pakiusapan ang mga kapatid na mauna sa amin para organisahin ang kaloob na inyong naipangako. Sa gayon, labas itong isang kagandahang-loob at hindi kakuriputan.

⁶Pakinggan ninyo: Ang naghahasik ng kaunti ay mag-aani ng kaunti, at ang naghahasik ng marami ay mag-aani ng sagana. ⁷Kaya magbigay ang bawat isa ayon sa ipinasya niya, huwag nang nag-aatubili o napipilitan; mahal nga ng Diyos ang malugod na nagbibigay. ⁸Magagawa ng Diyos na pasaganain kayo sa lahat ng bagay upang hindi kayo magkulang sa kahit anumang dumami rin ang inyong mga kawanggawa.

⁹Tulad ng nasusulat: *Namudmod siya at nagbigay sa mga dukha, magpasawalang-hanggan ang kanyang kabutihan.* ¹⁰Nagbibigay siya ng binhi sa maghahasik at ng tinapay na makakain, siya ang magpaparami ng inyong binhi at magpapalago ng anumang manggaling sa inyong kagandahang-loob. ¹¹Payayamanin niya kayo sa lahat upang makapagsagawa ng kahit anumang kawang-

gawa. At gagawin namin itong pagpasalamat sa Diyos.

¹²Pagkat hindi lamang makatutugon ang pinagpalang paglilingkod na ito sa pangangailangan ng mga banal na kapatid kundi magdudulot ng pasalamat sa kanya ng marami. ¹³Magiging patunay sa paningin nila ang paglilingkod na ito; magpapasalamat sa sila sa Diyos dahil sa pagtalima ninyo sa ebanghelyo ni Kristo na inyong inaamin at dahil sa inyong mabuting pakikipag-isa sa kanila at sa lahat. ¹⁴Taus-puso nila kayong ipananalangin at mamahalin dahil sa masaganang kaloob ng Diyos sa inyo.

¹⁵Salamat sa Diyos dahil sa kanyang kaloob na di-mabibigkas!

Ang depensa at payo ni Pablo

10 ¹Ako, si Pablo, ang namamanhik sa inyo sa ngalan ni Kristo at ng kanyang kababaang-loob at kabutihan. Ako – ang mismong Pablo na may mababang-loob daw kapag kaharap ninyo at mabagsik naman kung malayo sa inyo.

²Huwag kailanganing magmalupit ako at maghamon, gaya ng balak kong pa-

• **10.1** Hindi tugma sa pakikipagbalikang inilalahad sa sinundang kabanata ang marahas na tono sa mga kabanatang ito, kab. 10–13. Maaaring galing ang mga ito sa sulat na unang ipinadala ni Pablo pagkatapos ng nangyaring lantarang pagrerebelde laban sa kanya ng ilang kasapi sa pamayanan ng Corinto.

Sa di-pangkaraniwang pahinang ito, may ilang salita na agad na nagbibigay-linaw sa diskusyon.

Binabatikos ng ilang kasapi ng pamayanan ang awtoridad ni Pablo, at taglay nila ang suporta ng mga *hindi nakarating sa kanila*. Sino naman ang mga taong ito? Tinatawag silang mga apostol, ibig sabihin y mga tagapagtatag ng mga pamayanan. Ngunit nagkakataon namang lagi silang dumarating pag tapos na ng iba ang gawa. Pinagahambing naman ng mga tao ang mga “apostol” sa isa’t isa. Hindi hinangad ni Pablo na siya’y paglingkuran, at hindi rin siya nagkunwari ng magaling magsalita o “dalubhasa sa relihiyon” kaya siguro naisip nilang mahina siya. “Sa sulat lang siya magaling pero wala naman siyang sinabi pag narito na at nagsasalita” (10:10).

Huwag sana akong maging matapang (2). Apostol ng pamayanan ang tingin ni Pablo sa sarili, siya ang umakay sa kanila sa pagsampalataya at nagkaloob sa

kanila ng Espiritu Santo, at di ito maikakaila ninuman.

Waring nananakot si Pablo sa pagsasalita niya tungkol sa kanyang kapangyarihan at mga sandata. Tiyak na Salita ng Diyos ang “gumigiba sa mga baluarte.” Ang Salita ng Diyos ang nagsilang sa mga pamayanan Kristiyo at nagbibigay-kapangyarihan sa kanila na manatiling buháy at nagkakaisa sa gitna ng mga oposisyon. “Kapangyarihan ng Diyos” ang ebanghelyo, at kapag buong-tapang itong ipinangangaral, bumabagsak ang mga puwersang sumasalungat dito.

Ngunit may kinalaman din ito sa kapangyarihang espirituwal ni Pablo. Maiisip natin siyempre ang paninindigan ni Pablo, ang bigat ng kanyang salita, ang pagiging malinaw ng kanyang misyon – mabigat ang dating ng lahat ng ito sa mga taga-Corinto. Likas din sa mga apostol at mga propeta ang minsá’y manakat sa ngalan ng Diyos na maliwanag na kumikilos para ipakitang tama nga sila. Alalahanin ang nangyari kina Ananias at Safira sa harap ni Pedro (Gawa 5).

Ang talagang hangad ni Pablo ay mawasak ang pangangalawang at pagmamalaking salungat sa pagkakilala sa Diyos. Maaaring kumpitensya lamang ang makita rito ng iba. Ngunit alam ni Pablo kung ano

ngangahas laban sa mga nag-aakalang makalupa lamang ang aking mga balak at kilos. ³Pantao nga ang aking pamumuhay, ngunit hindi ang aking pakikipaglaban.

⁴Hindi makalupa ang sandata ng aming paglaban, kayat salamat sa Diyos, malakas ang mga ito para magwasak sa mga kuta. Sinisira namin ang bawat pangangatwiran ⁵at pagmamataas na umaalsa laban sa kaalaman sa Diyos at binibihag ang bawat isipan para pasunurin ito kay Kristo. ⁶At nakahanda akong magparusa sa bawat pagsuway pagkatapos maging ganap ang inyong pagsunod.

⁷Harapin ninyo ang katotohanan. Kung may nag-aakala na siya'y kay Kristo, isipin niyang ako man ay kay Kristo, tulad niya. ⁸Magmapuri man ako nang lubos sa kapangyarihang ibinigay ng Diyos sa akin – hindi para magwasak kundi para magtayo – hindi ako mapapahiya. ⁹Huwag kayong mag-akalang sa sulat ko lamang kayo tinatakot. ¹⁰Sabi ng ilan: “Mabibigat at mababagsik ang mga sulat, ngunit sa pagharap niya, wala siyang personalidad at walang puwersa ang salita niya.”

¹¹Mag-isip ang mga iyon na kung ano ako sa sulat kung malayo, gayundin ako sa gawa kung kahirap.

¹²Paano ako makapangangahas na maghambing o magpantay ng sarili sa mga nagrerekomenda ng kanilang sarili? Mga tanga sila! Sinusukat nila ang sarili ng sariling panukat at inihambing ang sarili sa sarili mismo nila. ¹³Para sa akin,

hindi ako magmamapuri nang higit sa sukat: Diyos mismo ang nagtakda sa amin ng sukat sa pagpapaabot niya sa amin sa inyo.

¹⁴Hindi namin nilampasan ang aming karapatan sa pagpunta sa inyo na para bang hindi kami ang unang nakarating sa inyo. Kami ang umabot sa inyo na dala ang Ebanghelyo ni Kristo. ¹⁵Hindi ako nagmamagaling sa mga pinagpaguran ng iba. Sa halip, umaasa akong habang mas lumalago ang inyong pananampalataya, magiging mas malawak ang aming lugar sa inyo nang hindi lumalampas sa aming hangganan. ¹⁶At dadalhin namin ang Ebanghelyo sa ibayo pa ninyo. Hindi kami pupunta sa teritoryo ng iba upang ipagmalaki ang trabahong nagawa na. ¹⁷Nasusulat: *Sa Panginoon nawa magmapuri ang gustong magmapuri.* ¹⁸Sapagkat hindi ang nagmamapuri sa sarili ang subok kundi ang pinupuri ng Diyos.

11 ¹Mapagtiisan sana ninyo ang kaunti kong kahangalan! Oo, pagtiisan ninyo ako. ²Nadarama ko ang pagseselos ng Diyos para sa inyo. Ipinakipagkasundo ko kayo kay Kristo, na kaisa-isang lalaki para maiharap kayo bilang isang malinis na birhen sa kanya. ³At ito ang aking takot. Baka ang ahas na nagligaw kay Eba sa kanyang pandaraya ay magpasama sa inyong mga isip at maglayo sa inyo sa katapatang na kay Kristo. ⁴Pagkat kung sinu-sino ang dumarating at nangangaral ng ibang Jesus na hindi namin

ang pinoproblema ng marami sa kanila pag dating sa kanyang pamumuno: hindi niya kinukunsinti ang kanilang pagpapagalingan kayat iminumulat niya sila sa katotohanan. Kung wala silang lakas ng loob na magpatuloy sa gayong daan, wala silang ipagkakaiba sa iba pang mga samahang panrelihiyon: wala na nga sa kanila ang daan ng pagkakilala sa Diyos.

Pagsunod ang pananampalataya (Rom 1:5), pagsunod sa aral ng Diyos. Ngunit nangangahulugan ito ng pagsunod sa pang-araw-araw na mga pangyayari sa ating buhay. Kung ginusto ng Diyos na maging Iglesia tayo, gusto rin niyang sumunod tayo sa

isang herarkiya at sa isang kaayusan. Ang ganitong pagsunod ang hinihingi ni Pablo.

Ngunit tandaan natin: nakasalalay sa pagtawag ni Kristo sa kanya bilang apostol at sa ginagawa ng Espiritu sa pamamagitan niya ang karapatang ito para sundin. Sa dinami-rami ng mga nangangaral ngayon at nagmimisyon para sa kanya-kanyang simbahan, may karapatan din tayong magtanong kung sino bang talaga ang nagsugo sa kanila. Alalahanin din natin na wala itong kinalaman sa paggigiit ni Pablo ng kanyang kapangyarihan sa pamayanang ito o sa ilan sa kanila dahil umalis na nga siya para mag-ebanghelyo sa ibang lugar (15-16).

ipinangaral, o nag-aalok sa inyo ng ibang espiritung hindi ninyo tinanggap, o ng ebanghelyong iba sa inyong taglay – at tinataggap naman ninyo.

⁵Ngunit sa palagay ko, hindi ako nahuhuli sa mga dakilang apostol na 'yan. ⁶Karaniwan man ang aking paanalita, hindi ganoon ang aking kaalaman; lagi at sa lahat, ipinakita namin ito sa inyo.

Pinuri ni Pablo si Pablong apostol

⁷Pagkakamali ko bang ibaba ko ang aking sarili para mataas kayo at ipangaral sa inyong walang bayad ang ebanghelyo ng Diyos? ⁸Para kong sinamsaman ang ibang mga iglesya at tinustusan nila ako upang makapaglingkod sa inyo. ⁹Habang nasa inyo ako, wala akong pinahirapan nang nangangailangan ako. Mga kapatid na galing sa Macedonia ang tumustos sa aking mga pangangailangan. Iningatan kong huwag maging pabigat sa inyo, at iingatan ko pa. ¹⁰Sa katotohanan ni Kristo, walang makapag-aalis sa aking ipinagmamapuring ito sa buong Acaya.

¹¹Bakit ganito? Dahil ba sa hindi ko kayo mahal? Alam ng Diyos na mahal ko kayo. ¹²Ngunit patuloy kong gagawin ang ganoon para hindi magkaroon ng pagkakataon ang mga naghahangad pumantay sa amin sa dakilang bagay na ito na aking

ipinagmamalaki. ¹³Mga bulaang apostol ang mga iyon, mga mandarayang manggagawa na nagkukunwang mga apostol ni Kristo. ¹⁴Hindi talaga katakataka. Hindi ba nagkukunwang anghel ng kaliwanagan si Satanas? ¹⁵Kaya hindi katakataka kung magkunwang lingkod ng kabanalan ang mga lingkod niya. Ngunit tatanggapin nila sa wakas ang karapat-dapat sa kanilang mga gawa.

¹⁶Inuulit ko: huwag ninyong ituring akong hangal. Ngunit kung iyon ang palagay ninyo, makapagmamapuri naman ako nang kaunti. ¹⁷Hindi na ako magpapakitang karapat-dapat sa Panginoon kundi parang isang hangal at ipagtatanggol ko ang aking ipinagmamalaki. ¹⁸Kung nagmamapuri ang iba, magma-mapuri rin ako. ¹⁹Sa kabutihang-palad, malugod ninyong pinagtitiisan ang mga hangal sa kabila ng inyong karunungan. ²⁰Natitiis ninyong kayo'y alipinin, lapain, agawan, pagyabangan at sampalin. ²¹Napapahiya talaga ako: naging masyadong mabait ako sa inyo!

Ngunit kung nangangahas ang iba, dapat ding mangahas ako – nagsasalita ako bilang hangal. ²²Hebreo ba sila? Ako rin. Israelita ba sila? Ako rin. Lahi ba sila ni Abraham? Ako rin. ²³Mga lingkod ba sila ni Kristo? (Nagsasalita akong parang hangal) higit pa ako sa kanila.

• **11.7.** Sa mga kabanata 11 at 12, ihahambing ni Pablo ang kanyang sarili sa “mga apostol” na nakahuli sa loob ng mga taga-Corinto at silang inaasahan ng kanyang mga katunggali. Hangad ni Pablo na maging patas ang usapan: alam niya kung sino siya, kaya niya silang hatulan. Mapanganib na pusiysyon ito kahit na sa isang taong naniniwalang tunay siyang kinakasihang ng Diyos! Pero basahin ang 1 Cor 2:14-15.

Nagsisimula si Pablo sa katiyakan niyang si Kristo mismo ang tumawag sa kanya. Sa pakikipagkasunduang ito kay Jesus na nabuhay, naranasan niyang binabago siya ng pamamalagi ni Kristo sa kanyang buhay. Alam niyang higit pa sa kanyang mga katunggali ang kanyang mga pamantayan, ang kanyang mga pasya, ang kanyang kutob at pananaw bilang propeta. At dahil nasa mas mataas na antas nga siya ng buhay sa Espiritu, nararamdaman niyang malaya siya sa “mga obligasyon ng relihiyon” na pinahahalagahan naman, at kung minsa'y inuuna pa, ng kanyang mga

katunggali. Ihambing ang talataang 11:4-6 sa Gal 2:6-10 at 5:7-12; basahin din ang 1 Tes 3:2-11.

Ang pagkakakapit nilang ito sa pagsunod sa Batas ng mga Judio ay hindi nagmumula sa naiiba at lehitimong pananaw sa mga bagay na may kinalaman sa pananampalataya. Ito ang kanilang pinanghahawakan dahil sa mismong buhay nila'y hindi pa nila nadiskubre ang pinakamaganda sa karanasang Kristiyano. Naipakita na ni Jesus, halimbawa'y sa mga Pariseo, na sa kakulangan ng tunay na pagsampalataya nagmumula ang istriktong pagsunod sa mga rituwal ng relihiyon (Mc 7:6). Nagugulat ang mga “relihiyoso” sa mga taong may karanasan sa buhay sa Espiritu gayong wala namang hangad ang mga ito na mabigla ang iba sa kanila. At ganito ang nangyari kay Pablo sa Iglesya.

Sinasabi ni Pablo sa 11:22-30 ang dinanas niyang mga paghihirap, pakikipagsapalaran at pag-uusig. Hindi niya ginagawa ang mga ito para magmagaling

Higit na lingkod ako ni Kristo sa mga pagpapagod. Higit din sa mga pagkabilanggo, lalong higit sa mga hampas, at malimit na nabingit sa kamatayan.

²⁴Limang beses akong hinagupit ng mga Judio ng tatlumpu't siyam na hampas.

²⁵Tatlong beses akong pinalo at minsang binato. Tatlong beses nawasak ang barkong aking sinasakyan, at maghapo't magdamag ako sa gitna ng dagat.

²⁶Malimit akong maglakbay at maraming panganib sa mga ilog, panganib sa mga tulisan, sa aking mga kababayan, sa mga di-Judio. Mga panganib sa lunsod, mga panganib sa ilang, mga panganib sa dagat, mga panganib sa mga huwad na kapatid. ²⁷Pagod at hirap, maraming gabing walang tulog, gutom at uhaw. Madalas akong mag-ayuno at mahirapan sa kalamigang walang kanlungan.

²⁸Bukod sa lahat ng iba pa, ang araw-araw na pasanin ko, ang pag-aalaala sa lahat ng Iglesya. ²⁹Sino ang nag-uulik-ulik at di rin ako nanghihina? Sino ang natisod at di ako nagagalit?

kundi para ipakita sa iba at paalalahanan ang sarili na binigyan siya ng natatanging biyaya. Tinatawag ang lahat na sumunod kay Jesus at pasanin ang kanyang krus. tinatawag ang lahat sa pag-eebanghelyo. Pero bakit napakakaunti ang talagang nag-eebanghelyo sa "mga nasa malayo" tulad ng ginawa nina Jesus at Pablo? Grasya ito mismo, at hindi namamalayan ng mga hindi tumanggap nito ang mga pagtawag kayat pinalalampas nila ang mga pagkakataon. Hangad ni Pablo na manatiling walang katulad, hindi sa pagmamapuri kundi sa katapatan sa daang pinaglagyan sa kanya ni Kristo.

APOSTOLADO AT KONTEMPLASYON

• **12.1** Sandaling binabanggit dito ni Pablo ang karaming mga ekstasi na bumago sa kanya. Hindi malinaw para sa marami kung ano ang ibig sabihin ng salitang "ekstasi." Dalawang bagay ang karaniwan nilang naiisip pagkarinig sa salitang ito: ang "ekstasi" ng mga banal at ang sinasabing "ekstasi" sa seks. Magkaiba nga ang dalawang kahulugan ito.

Iniiisip din ng iba na para lamang sa mga nagsa-sadiyos sa pagiging kontemplatibo ang ekstasi. May kinalaman nga ang ekstasi sa buhay-kontemplatibo. Pero ano ang ibig sabihin nito?

Paglayo at pamumuhay nang hiwalay sa mundo ang karaniwang ibig sabihin ng pagiging kontemplatibo –

³⁰Kung kailangang magmapuri, ang aking mga kahinaan ang aking ipagmamapuri. ³¹Alam ng Diyos na Ama ng ating Panginoong Jesus – mapupuri siyang walang hanggan! – alam niyang hindi ako nagsisinungaling. ³²Noong nasa Damasco ako, ang gobernador na sakop ni Haring Areta ay ipinasara ang lunsod para hulihin ako. ³³At tumakas ako sa bintana at ibinaba sa isang basket sa kabila ng pader.

Natatanging mga grasya

12 • ¹Kailangan bang magmapuri? Walang silbi talaga ito, ngunit dadako ako sa mga pangitain at mga pagbubunyag ng Panginoon.

²Alam ko ang sumapit sa isang Kristiyano, may labing-apat na taon na ang nakaraan. Kinuha siya at dinala sa ikatlong langit; kung sa katawan o hiwalay sa katawan, hindi ko alam, ang Diyos ang nakaalam. ³Subalit alam kong ang taong ito – kung sa katawan o hiwalay sa katawan, hindi ko alam, ang

sila ang mga mongha at monghe, at ang iba pa sa Iglesya na may gayon ding paraan ng pamumuhay. Ngunit hindi lamang para sa kanila ang sinasabi nating "kontemplasyon" na nagpapaging-"kontemplatibo" sa isang tao.

Ang panahong iniuukol natin sa meditasyon o pagminilay sa Diyos at ang pagkadiskubre sa pamamalagi niya sa ating buhay ang karaniwang tinutukoy ng "kontemplasyon." Sa ganitong kahulugan, magkasalungat ang kontemplasyon at pagkilos kayat sinasabi nating magkasama dapat ang dalawang ito. Ngunit isang bagong yugto rin sa buhay-espirituwal ang isa pang kahulugan ng salitang "kontemplasyon." Sa yugtong ito lubos na nababago ang relasyon ng ating espiritu sa Diyos.

Sa kontemplasyon, hindi tayo ang nakakadiskubre sa Diyos o tayo ang namamalagi sa katahimikan. Ang Diyos ang siya mismong dumarating at humahagip sa atin; at sa pamamalagi niya sa ating sarili, sa kanya bumubukal ang mismong pagtugon natin sa kanya. Regalo ng Diyos ang kontemplasyon, paraan ito ng pagkilala sa Diyos, ng paggabay niya sa atin, dito niya tayo muling hinuhubog. At kaiba ito sa nararanasan ng karamihan. Sa pagkakataong ito'y mas mabisa ang pagkilos ng Espiritu na siyang bumabago at nakapang-yayari, at laging naghahatid sa iisang hantungan: hindi na para sa kanyang sarili ang tao.

Diyos ang nakaaalam – ⁴ay dinala sa Paraiso. May narinig siya roong mga salitang di masasaad, na di masasabi ng sinumang tao.

⁵Ipagmamapuri ko ang taong iyon, hindi ang aking sarili. Mas gusto kong ipagmalaki ang aking mga kahinaan. ⁶Magmapuri man ako, hindi ako magiging hangal pagkat katotohanan ang sasabihin ko. ⁷Ngunit nagpipigil ako at baka magpahalaga sa akin ang sinuman nang higit pa sa nakikita o nababalitaan niya tungkol sa akin. Napakadakila ng mga pagbubunyag na iyon. Kaya para huwag akong magmalaki, binigyan ako ng tinik sa laman, isang mensahero ni Satanas, para sampalin ako – baka magmalaki ako. ⁸Tatlong beses kong idinalangin sa Panginoon na alisin ito sa akin. ⁹Ngunit sinabi niya sa akin: “Sapat na sa iyo ang biyaya ko; gumaganap nga sa kahinaan ang bisa ng aking kapang-yarihan.”

Kaya buong galak kong ipagmamapuri ang aking mga kahinaan para kanlungan ako ng kapangyarihan ni Kristo. ¹⁰At nagagalak ako tuwinang ako’y mahina at hinahamak at nangangailangan at inuusig at nababalisa dahil kay Kristo. Pagkat kung kailan ako mahina, saka ako malakas.

Maaari ngang ipagkaloob ng Diyos ang kontemplasyong ito sa mga pumasok sa kumbento sa pagtugon nila sa tawag ng Diyos. Puwede rin naman itong ibigay sa mga nabubuhay nang karaniwan tulad ng marami. At ibinibigay rin ito sa mga apostol. Kaiba sa meditatsyong transendental at mga paghinilay na galing sa Silangan, hindi natin ito maaabot sa sarili nating pagsisikap. Wala rin ito sa pamumuhay nang aktibo o kontemplatibo. Sapagkat ang pagmamay-ari ng Diyos sa ating kalayaan ang pinakapuso nito (basahin ang Jer 1:5).

Kung si Pablo nga ang apostol na nakilala natin, kung nagkaroon nga siya ng ekstra-ordinaryong pagkaunawa sa misteryo ng buhay-Kristiyano – ang lahat ng ito’y dahil sa pagiging kontemplatibo niya, ayon sa kataapos pa lamang nating ipaliwanag. Ang mga ekstasi sa mga unang taon pagkatapos ng kanyang kumbersiyon (basahin ang Gawa 22:6 at 17) ang kanyang tinutukoy. Bagay ang mga ito sa mas mataas na antas ng buhay-kontemplatibo, pero hindi

¹¹Nag-ugaling hangal ako, ngunit pinilit ninyo ako. Dapat ninyo akong purihin yamang hindi ako nahuhuli sa mga dakilang apostol na’yon (bagaman bale-wala ako.) ¹²Sa akin nakikita ang mga palatandaan ng isang apostol: ganap na pagtitiis, pagtupad sa mga tanda, kababalaghan at himala. ¹³May pakikitungo ba ako sa ibang iglesya na hindi ko rin ginawa sa inyo? Wala, liban sa hindi ako naging pabigat sa inyo. Patawarin ako sa kawalang-katarungang iyon!

Ikatlong pagdalaw ko ito sa inyo

¹⁴Ngayon, handa na akong pumunta sa inyo sa ikatlong beses at hindi ako magiging pasanin para sa inyo. Hindi ang mga sa inyo ang aking hinahanap kundi kayo mismo, pagkat hindi katungkulan ng mga bata ang mag-impok para sa mga magulang, kundi ng mga magulang para sa mga anak. ¹⁵At buong galak akong gumasta at gagastahin ko rin ang aking sarili alang-alang sa inyo. Kung ganito kalaki ang pagmamahal ko, babawasan ba ninyo ang pagmamahal sa akin?

¹⁶Sige. Hindi nga ako naging pasanin para sa inyo. Ngunit baka naman tuso ako at tila nilililang ko pa kayo. ¹⁷Sagutin ninyo ako: Sinamantal ko ba kayo sa tulong ng sinumang sinugo ko sa inyo?

pa ito ang pinakamataas kundi ang ganap at walang-tigil na pakikipagbuklod sa Diyos.

Binigyan ako ng tinik sa laman. May iba’t ibang palagay tungkol sa tinik na ito. Isang uri kaya ito ng sakit (2 Cor 1:8; Gal 4:13) na pabalik-balik at lubos na nagpapahina sa kanya? O baka tukso ng “laman,” na bunga ng pagpapalaki sa kanya sa mahigpit at istriktong pamumuhay ayon sa Batas? Ang tiyak nati’y hangad ng bawat isa sa atin na magkaroon ng kapanatagan ng loob at katiyakan sa sarili. Ngunit sa kabila ng masaganang biyaya ng Diyos, tumatanggi pa rin siyang ipagkaloob ito (1 Cor 2:5; 4:7).

• 14. Nagtatapos si Pablo sa pagsasabing may awtoridad siya. Nangusap si Jesus tungkol sa patunay na nagmula sa mga apostol at sa Espiritu Santo. Gayon din naman, winawakasan ni Pablo ang kanyang pagtatanggol sa pagsasabing kailangan ang “pagkilatis” na gawa ng Espiritu: *patunayan, siyasatin, kilalanin.* Ganito rin sa Iglesya at sa anumang pagka-

¹⁸Pinakiusapan ko si Tito na pumunta at pinasama ko sa kanya ang isang kapatid. Sinamantala ba kayo ni Tito? Hindi ba sa iisang espiritu at iisang panuntunan kami kumikilos?

¹⁹Baka muli ninyong akalain na ipinagtatangol namin ang aming sarili? Sa harap ng Diyos talaga at ayon kay Kristo kami nagsasalita. At lahat ng ito, mga minamahal, ay sa ikatitibay ninyo. ²⁰Nangangamba akong baka pagdating ko'y hindi ko kayo matagpuang gaya ng ibig ko, o matagpuan ninyo akong gaya ng ibig ninyo. Baka may kagalitan, selos, alitan, pagtatalo, siraang-puri, tsismis, pagmamalaki at kaguluhan. ²¹At baka pagdating ko uli ay hiyain ako ng Diyos dahil sa inyo at mapilitan akong manangis dahil sa mga nagkakasala noong una na hindi pa tinatalikdan ang ginagawa nilang karumihan, pakikiapid, at kahalayan.

13 ¹Ito ang magiging pangatlong pagdalaw ko sa inyo. *Mahahatulan ang anumang usapin sa pahayag ng dalawa o tatlong saksi.* ²Binalaan ko ang dating nagkasala at ang mga iba pa, at malayo pa'y binabalaan ko na sila tulad ng ginawa ko sa harap ninyo noong ikalawang punta ko: kapag kinailangan pa akong bumalik, magiging walang awa na ako. ³Gusto ba ninyong patunayan kung si Kristo nga ang nagsasalita sa bibig ko? Puwes, mapapatunayan nga ninyo. Hindi siya mahina sa pakikitungo sa inyo, kundi makapangyarihan. ⁴Ipinako siya sa krus dahil sa kahinaan niya ngunit ngayo'y

nabubuhay dahil sa kapangyarihan ng Diyos. Gayon din mahina kaming kasama niya ngunit ipakikita ng Diyos sa inyo ang kanyang kapangyarihan at bubuhayin niya kaming kasama niya.

⁵Siyasatin ninyo ang inyong sarili. Masasabi ba ninyong nasa inyo si Kristo Jesus? Kung hindi, hindi kayo nakapasa sa pag-subok. ⁶Umaasa akong kikilalanin ninyo na hindi kami bumagsak.

⁷Idinadalangin namin sa Diyos na huwag kayong makagawa ng masama. Hindi upang lumabas kaming matagumpay. Mas gusto naming gawin ninyo ang mabuti kahit na lumabas kaming walang silbi. ⁸Pagkat wala kaming kakayahang laban sa katotohanan, kundi para lamang sa katotohanan. ⁹Nagagalak kami kung mahina kami at kayo nama'y malalakas. Maging ganap sana kayo: ito ang aming dalangin. ¹⁰Ito ang dahilan kaya sumusulat ako nang malayo upang huwag kumilos nang mahigpit sa piling ninyo sa paggamit ng kapangyarihang ibinigay sa akin ng Panginoon para magpatibay, hindi para magwasak.

¹¹Sa wakas, mga kapatid, magalak kayo. Sikapin ninyong maging ganap, at mag-alih-alih kayo. Magkaisa sana kayo sa iisang diwa at mamuhay na mapayapa, at sasainyo ang Diyos ng pag-ibig at kapayapaan. ¹²Magbatian kayo ng banal na halik. Binabati kayo ng lahat ng banal.

¹³Sumainyo ang kagandahang-loob ng Panginoong Jesucristo, ang pag-ibig ng Diyos at ang pakikisama ng Espiritu Santo.

kataon: hindi natin malulutas ang anumang problema o mapagpapasyahan ang anumang direksyon sa pamamagitan lamang ng mga pagtatalo o pagbobotohan. Bukod sa repleksyon, kailangang magkaroon

tayo ng panahon para tumahimik, tunay na manalangin at makinig sa salita ng Diyos.

Pansinin ang pagwawakas sa ngalan ng tatlong persona ng Diyos sa 13:13.